Mottagare
Barn- och utbildningsnämnden

Internkontrollplan för år 2026

Förslag till beslut
Informationen tas emot.

Sammanfattning
Barn- och utbildningsnämndens internkontroll 2026 har omfattat schemalagd undervisningstid i svenska och matematik vid ett urval av kommunala grundskolor och årskurser. Kontrollen visar att den schemalagda tiden i huvudsak överensstämmer med Region Gotlands fastställda timplan.

Avvikelser har dock identifierats, främst vid Öja skola, där tre av fyra kontrollerade värden understiger timplanen. Vid Fole skola behöver redovisningen av undervisningstiden i svenska i en blandklass för årskurs 4–5 förtydligas. Avvikelserna behöver följas upp innan det går att avgöra om elevernas rätt till garanterad undervisningstid har påverkats.

Kontrollen avser planerad och schemalagd undervisningstid. Resultatet ska därför bedömas utifrån denna avgränsning.

Ärendebeskrivning
För att säkerställa efterlevnad av gällande lagkrav har nämnden initierat en internkontroll av grundskolans arbete gällande garanterad undervisning (BUN § 110, 2025-10-22). Utifrån nämndens interna kontrollplan för 2026 så ska följande kontrolleras:

Kontrollmetod	Lagrum
Kärnämne svenska och matematik. Stickprov hela po pulationen ”skola” och ett ämne vilket avser årskurs 2,5 och 8, gör lika för det andra ämnet, granskas mot skollagen (2010:800)	10 kap. 5 §
Kontrollera att planerad tillika schemalagd undervis ningstid för ämnet överensstämmer med skolförord ningen.	

Bakgrund och syfte
Bakgrunden till kontrollen är att det vid Skolinspektionens granskningar av de kommunala skolorna på Gotland 2025, har framkommit brister avseende den garanterade undervisningstiden.

Förvaltningen har också tagit del av Skolverkets rapport 2025 gällande garanterad undervisningstid i grundskolan[1]. Rapporten kartlägger hur skolor planerar, genomför och följer upp den garanterade undervisningstiden i

[1] Skolverket 2025 Garanterad undervisningstid En kartläggning i grundskolan Länk: Garanterad undervisningstid – en kartläggning i grundskolan - Skolverket

grundskolan. Skolverket beskriver att det nationellt finns risker för att elever inte får sin rätt till undervisningstid, särskilt om skolor planerar utan marginaler, inte följer upp faktisk undervisningstid eller är otydliga kring vad som räknas som undervisningstid.

Syftet med kontrollen är att kartlägga och säkerställa att huvudman har kunskap om och därmed kan garantera att eleverna i grundskolan får ta del av den garanterade undervisningstid som de har rätt till.

Rättsliga utgångspunkter

Med garanterad undervisningstid menas den minsta undervisningstid som varje elev i grundskolan har rätt till enligt skollagen och skolförordningen. Huvudmannen har det yttersta ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med dessa bestämmelser.

Elever i grundskolan har rätt till ett minsta antal undervisningstimmar per stadium. Den sammanlagda undervisningstiden ska uppgå till minst 6 890 timmar under grundskoletiden.

Utöver skollagens regler om total undervisningstid innehåller skolförordningen stadieindelade timplaner. De anger hur många undervisningstimmar eleverna totalt har rätt till i olika ämnen och ämnesområden under sin skolgång. Huvudmannen får, efter förslag från rektorn, besluta hur undervisningstiden ska fördelas mellan årskurserna.

Bestämmelser om hur undervisningstiden ska fördelas i grundskolan styrs av dessa lagrum:

- Om den totala undervisningstiden 10 kap. 5 § skollagen.
- Om läsåret, hur skolarbetet ska förläggas och schema 3 kap. 2-4 och 6 §§ skolförordningen.
- Om undervisningstid, språkval, elevens val och skolans val 9 kap. 3- 9 och 11 §§ skolförordningen.

Huvudmannens ansvar

Huvudmannen ansvarar för att den garanterade undervisningstiden faktiskt erbjuds och genomförs, är likvärdig mellan skolor samt kan följas upp och redovisas vid tillsyn. Brister i exempelvis schemaläggning, bemanning eller skolskjuts som leder till att undervisning förkortas eller ställs in kan därför innebära att huvudmannen inte uppfyller sitt ansvar, enligt 10 kap. skollagen.

Det finns inte något uttryckligt författningskrav på hur uppföljning av undervisningstiden ska utformas. Huvudmannen behöver dock ha ett tillräckligt underlag för att kunna säkerställa att eleverna får den undervisningstid de har rätt till.

Kontrollens omfattning och metod
Kontrollen har omfattat ett urval av årskurser och kommunala grundskolor. För att göra internkontrollen av den garanterade undervisningstiden hanterbar har den avgränsats till svenska och matematik: Ämnena har valts ut eftersom de är centrala i skollagens garanti för tidiga stödinsatser.

Schemalagd tid i Skola24 har jämförts med Region Gotlands fastställda timplan för att kontrollera om den planerade undervisningstiden motsvarar timplanen. En negativ avvikelse i jämförelsen betyder att den registrerade schematiden är lägre än Region Gotlands fastställda timplan för den kontrollerade perioden.

Resultat
Kontrollen visar att den schemalagda undervisningstiden i huvudsak överensstämmer med Region Gotlands fastställda timplan i de granskade ämnena och årskurserna.

Resultatet visar samtidigt att det finns avvikelser som behöver utredas. Vid Öja skola visade den ursprungliga sammanställningen att tre av fyra kontrollerade värden var lägre än vad timplanen anger. Negativa differenser kan dock inte likställas med att eleverna har fått för lite undervisningstid.
Uppföljningen av avvikelsen i Öja har visat att det berodde på felregistrering i Skola24 för åldersblandade klasser. Först efter att uppgifterna har korrigerats går det att avgöra om någon faktisk avvikelse från timplanen kvarstår.
Även vid Fole skola behöver redovisningen av undervisningstiden i svenska för en åldersblandad klass i årskurs 4–5 förtydligas.

Skola	Årskurs	Ämne	Fastställd timplan minuter/vecka	Schemalagd tid minuter/vecka	Differens
Fole	2	Matematik	240	250	10
	2	Svenska	400	410	10
	5*	Ma	250	250	
	5	Sv	335	385/290	50/-45
***Ingår i blandklass 4-5**					
Högby	2	Ma	240	240	
	2	Sv	400	395	-5
	5	Ma	250	255	5
	5	Sv	320	320	
	8:1	Ma	230	230	
	8:1	Sv	160	160	
	8:2	Ma	230	230	
	8:2	Sv	160	165	5
Norrbacka	2	Ma	240	240	
	2	Sv	400	400	

	5:1	Ma	250	250	
	5:1	Sv	340	340	
	5:2	Ma	230	230	
	5:2	Sv	340	340	
Solberga	8A	Ma	230	230	
	8A	Sv	160	160	
	8B	Ma	230	230	
	8B	Sv	160	160	
	8C	Ma	230	230	
	8C	Sv	160	160	
	8D	Ma	230	230	
	8D	Sv	160	160	
	8E	Ma	230	230	
	8E	Sv	160	160	
	8F	Ma	230	240	10
	8F	Sv	160	160	
	8G	Ma	230	230	
	8G	Sv	160	160	
	8H	Ma	230	230	
	8H	Sv	160	160	
Terra Nova	2	Ma	240	240	
	2	Sv	400	400	
	5	Ma	250	255	5
	5	Sv	320	350	30
Öja	2*	Ma	240	200	-40
	2	Sv	400	355	-45
	5**	Ma	250	240	-10
	5	Sv	320	375	55
***ingår i blandklass f-3 ** ingår i blandklass 4-6**					

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att internkontrollen ger en övergripande bild av god följsamhet mot den fastställda timplanen. Många skolor har schemalagd tid som motsvarar fastställd timplan där samtliga kontrollerade värden i matematik och svenska ligger i nivå med timplanen.

Kontrollens begränsningar

Kontrollen mäter den planerade undervisningen men inte hela måluppfyllelsen. Kontrollen kan däremot inte ge svar på om all planerad undervisning har

genomförts eller om bortfallen undervisning har kompenserats. Att skolan har planerat ett visst antal timmar undervisning i ett ämne innebär inte nödvändigtvis att all planerad undervisningstid genomförs.

Fortsatt hantering

De negativa avvikelser som framkommer i sammanställningen behöver analyseras närmare av berörda skolor för att säkerställa att eleverna erbjuds minst den undervisningstid de har rätt till. De registrerade uppgifterna vid Öja och Fole behöver kvalitetssäkras och eventuella kvarstående avvikelser följas upp inom ramen för förvaltningens ordinarie ansvar

För de skolor som inte schemalägger mer undervisningstid än den minsta garanterade, finns det lite utrymme för bortfall av schemalagd undervisningstid. Olika typer av schemabrytande aktiviteter och svårigheter i vikarietillsättning är enligt Skolverket vanliga anledningar till att schemalagd undervisningstid har uteblivit. Inom Region Gotland har man dessutom identifierat att skolskjutsar har en stor påverkan på utfallet.[2]

Sammantaget visar kontrollen att avvikelserna behöver följas upp. Eftersom förvaltningen byter schemasystem till Royal Schedule vid årsskiftet 2026/2027 bör uppföljningen göras under vårterminen 2027. Rektorerna vid Öja och Fole skola ansvarar för att korrigera undervisningstiden i svenska och matematik för de åldersblandade klasserna så att det motsvarar den fastställda timplanen. Avdelningen för stöd och utveckling sammanställer underlaget och bedömer om avvikelser kvarstår. Resultatet redovisas för barn- och utbildningsnämnden senast i juni 2027 i samband med återrapporteringen av internkontrollen.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-10-20

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Ester Alavei
Utbildningsdirektör

Bo Eriksson
Avdelningschef stöd och utveckling

Skickas till

Regionstyrelsen.

[2] BUN 2026/461 Översyn garanterad undervisningstid och skolskjutskapacitet